

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdér hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Krščansko - socijalna zveza za Štajersko.

Naša organizacija je storila važen korak naprej. — Zveza nepolitičnih društev, ki je do sedaj imela svoje središče v Ljubljani, je dobila potrdilo od c. kr. namestnice v Gradcu. S tem bo organizatorično delo zelo olajšano. Vabimo torej vsa naša nepolitična društva in posamezne rodoljube, da čim prej prijavijo svoj pristop.

Ustanovni občni zbor se bo vršil dne 29. novembra t. l. v prostorih katoliškega mojstrskega društva v Mariboru ob 10. uri predpoldne. Na dnevnem redu je poročilo pripravljalnega odbora, posvetovanje o skupnem načrtu za nepolitično organizacijo na Spod. Štajerskem, volitev osrednjega odbora in slučajni nasveti.

Do ustanovitve sprejema ude predlagatelj dr. Anton Korošec v Mariboru.

In še enkrat c. kr. kmetijska družba za Štajersko in Slovenci.

Gotovo ne bo nikdo pobijal lepega namena, ki ga imajo kmetijske družbe, in tudi ne bo nikdo odrekal kmetijski družbi za Štajersko zaslug za povzdigo in razvoj kmetijstva na Štajerskem, čeravno bi se brez dvoma lahko dalo storiti še veliko več. Ako bo družba imela pred očmi edino svoj pravi

namen, ga bo tudi gotovo v večji ali manjši meri dosegala. Vendar se pa včasih zdi, da družba tu in tam pozabi na svoj namen.

Kakor znano, obstoji družba iz posameznih podružnic. V novejšem času so začeli tudi Slovenci nekoliko bolj misliti na podružnice, oziroma na ustanovitev novih podružnic. Tudi Slovenci bi radi dobili kak dobiček od različnih ug. dacst, ki jih ima družba na razpolago. Do sedaj so se z različnimi podporami itd. lepo delili Nemci, posebno pa veleposestniki in meščani, ki so prvi spoznali korist kmetijske družbe. So li bili na to posebej opozorjeni, se ne ve, a vsekako smo Slovenci v tem oziru zamudili zelo veliko. Ravno zategadelj bi bilo pričakovati, da bi kmetijska družba sedaj posebno šla Slovencem na roko, da tudi ti imajo kak hasek od nje. Pri družbi, ki ima pred očmi povzdig kmetijstva, ne pa nemško potiliko, bi se to pač samo ob sebi umevalo. A v resnici izgleda stvar skoraj ravno narobe. Namesto da bi družba podpirala ustanovitev podružnic po slovenskih krajih dežele, pa dela nepotrebne in slovenski pameti nerazumljive težkoče. V najnovejšem času je osrednji odbor tudi sklenil, snovanje podružnic opustiti. Slovenski časniki so opetovano in z ogorčenjem poročali o takem početju osrednjega odbora v Gradcu in državni poslanec g. dr. Korošec je v posebni interpelaciji opozoril poljedelskega ministra na to početje. G. ministru pa se nič kaj posebno ne mudi, da bi dal odgovor. Najbrž je šel vprašat kmetijsko družbo, kaj naj odgovori, zakaj osrednji odbor v Gradcu se je dne 5. septembra bavil z interpelacijo gosp. poslance, in kakor poroča "Gosp. Glasnik", bil je poročevalec — nek graščak R hard Klammer — močno hud nad g. dr. Korošcem in je predlagal, da se podajo „visoki vladi stvarna pojasnila, ki popolnoma ovrežejo (?) trditve g. poslance,“ in da se odločao protestira proti neresničnim (?) „trditvam“ g. drž. poslance, da pospešuje c. kr. kmetijska družba le interese veleposestnikov in tržanov.“ Ne verjamemo, da bi se g. poslanec posebno vstrašil tega sklepa, a vsekakor

naj bo pripravljen na odgovor poljedelskega ministra v tem smislu. G R hard Klammer pa nam ne bo zameril, če ga opozornimo na njegovo lastno poročilo, s katerim je zabranil ustanovitev podružnice v Žetalah. „Po poizvedovanjih poročevalca — Klammerja — so v Žetalah, kakor tudi v sosednih krajih, kakor so: Donačka gora, Čermožiše, Koč.č., Nadole in Št. Florjan, največ le manjši posestniki, od katerih ni pričakovati mnogobrojega pristopa, pač pa bi se moralo prevdariti po poročevalčevem — torej Klammerjevem — mnenju, bi li re kazalo ustanoviti podružnice v Rogatecu (?)“. Seja osrednjega odbora dne 6. junija 1906. Da se je torej odklonila ta podružnica, bil je edin vzrok, da so tam „največ le manjši posestniki“. Gosp. Rihard Klammer je menda pozabil pristaviti, da so v Žetalah in okolici „največ le“ slovenski posestniki, v Rogatecu pa „največ le“ nemški tržani.

Z gotovostjo torej lahko trdimo, da so taka poročila, če druga ne, vsaj enostranska, in bi jim osrednji odbor ne smel preveč verjeti. O drugih zopet vemo, da so naravnost neresnična. Podružnica na Dobrni je bila odklonjena, ker je poročevalec Lenko vsled slabega znanja zemljepisja cenil oddaljenost Dobrne od Celja na 12 km, med tem ko je v resnici 20 km. Sv. Jst pa, kamor bi podružnica tudi segala, je oddaljen od Celja celo 33 km. In tudi pri Dobrni g. Lenkotu ni prav, da so zastopani ponajveč majhni posestniki. Ne vemo sicer kako velik posestnik da je Lenko, a priporočali bi mu, naj si enkrat ogleda velikost posestev tistih Dobrnčanov in Št. Joščanov, ki so malo višje proti Kozjaku. Omenjamo, da je bil pri seji dne 2. majnika 1906, ko se je odklonila podružnica za Dobrno, navzoč tudi Rihard Klammer, da je torej labko slišal, da družba nič kaj posebno ne pospešuje koristi „manjših posestnikov“.

Da opravičeno dvomimo o nepristranosti c. kr. kmetijske družbe, nam je nadalje povod ravnanje osrednjega odbora, ko se je šlo za podružnico v Passailu. V tem kraju je že bila enkrat podružnica,

LISTEK.

† Stolni prošt Lavrencij Herg.

(K. nec.)

L. 1885. so začeli temeljito popravljati mariborsko stolno cerkev, ki je bila že blizu razpada, pri tem je tudi Herg marljivo sodeloval.

L. 1890. in 1891. je stolni trg mariborskega mesta dobil celo novo lice. Najprej so podrli starinske župnišče, ki je stalo tesno pri stolnici in zakrivalo njeno pročelje. Kjer je bilo nekdanje staro župnišče z vrtem in gospodarskim poslopjem, je sedaj prostrana cesta in lep perivoj. Novo župnišče je mariborsko mesto pozidalo na levo od škofijske palače. Na oglu gledališke ulice in stolnega trga je pa stalo istotako grdo staro poslopje, prava pokveka za stolni trg. V tem poslopju so imeli stolni kanoniki svoje tesno in zaduhlo stanovanje. Z dovoljenjem knezoškofovim in deželne vlade je na mestu starega poslopja stolni kapitol l. 1891. in 1892. pozidal sedanje poslopje, ki ima večje prostore in primerno zunanje lice, da ne kazi stolnega trga. To nemajhno podjetje je vodil poleg Ign. Orožna kanonik Herg, kar mu je prizadejalo mnogo skrbi, sitnosti in neprijetnosti.

L. 1894. je nagla smrt ugrabila stolnemu kapitolu odličnega moža, stolnega dekana Fr. Kosarja. Umril je v lki ob Jadranskem morju, kamor je bil šel iskat zdravja; stolni kapitol je sklenil truplo pokojnikovo prepeljati v Maribor in je to opravilo poveril kanoniku Hergu. Na izpražnjeno mesto stol-

nega dekana lavantinskega kapitola je pa presvetli cesar dne 14. septembra 1894 imenoval Lavrencija Herga in dne 6. oktobra i. l. ga je prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik slovesno inštaliral. Črez šest let t. j. 5. oktobra 1900 je po smrti stolnega prošta, zaslužnega zgodovinarja Ignacija Orožna bil Herg imenovan od papeža Leona XIII. stolnim proštom lavantinskim, malo poprej pa je postal ravnatelj kn. šk. pisarne. Naslednjega leta 1901 dne 8. oktobra ga je Leon XIII. odlikoval s častnim naslovom „apostolski protonotar“. Tako je sicer skromni in ponižni Herg dosegel vse časti, kar jih ima škofija: od kapelana je postal profesor, potem župnik, duhovni svetovalec, kanonik, ravnatelj bogoslovnice, stolni dekan in naposled stolni prošt, kar je pod škofovo najvišja čast v škofiji.

Med tem so leta potekla in sivi lasje so mu posuli glavo; marsikoga izmed njegovih tovarišev, znancev in iskrenih prijateljev je že smrt pokosila, najbolj občutno ga je zadela prezgodnja smrt prelata Kosarja in stolnega dekana dr. Ivana Križaniča. Prišlo je l. 1902., ko je poteklo 50 let, kar je Herg v Gradcu sprejel mašniško posvečenje. Dne 25. julija, na dan posvečenja, je dolga vrsta duhovnih sobratov spremljala stolnega prošta iz kn. šk. pisarne, ovenčanega z zlatomašniško krono in z jubilejsko palico v roki v stolno cerkev, kjer je opravil slovesno sv. mašo v zahvalo Vsemogočnemu za vse tekom dolgih let sprejete dobrote.

Posebno slovesno pa se je vršila jubilejska svečanost v njegovem rojstnem trgu Središču dne 10. avgusta, na praznik sv. Lovrenca, njegovega godovnjaka. Ves trg je bil praznično opravljen in že dolgo poprej so se delale velike priprave. Ka-

pelica Žalostne Matere božje, v kateri je nekdan kot novomašnik opravil prvo sv. daritev, je bila zunaj in znotraj vsa prenovljena in svet okoli kapele lepo poravnana in ograjena. Ob najkрасnejšem vremenu se je ob 9. uri imenovanega dne začela pomikati dolga procesija črez 100 belo oblečenih deklic, kakih 20 duhovnikov, mnogo drugih odličnih gostov in ogromne množice ljudstva od stanovanja jubilatovega skozi trg h kapeli žalostne Matere božje. Slavnostni govor je imel preč. g. kanonik dr. Ivan Mlakar. Na podlagi besed sv. Pavla: Po milosti božji sem, kar sem, in njegova milost v meni ni bila prazna, je razlagal vzvišenost in korist duhovske službe, oziraje se na zlatomašnika, ki je 50 let vestno izvrševal duhovsko službo. — Občinski zastop središki je imenoval svojega dičnega rojaka tem povodom za častnega tržana in mu izročil krasno diplomu.

V zahvalo za dopoljenih 50 let je Herg istega leta romal h glasovitemu svetišču Marijinemu na Trsatu, kjer se je 3. septembra vršil euharistični shod. V spomin na dvojno zlato sv. mašo v kapeli žalostne Matere božje, drugo je namreč opravil dne 21. septembra tovariš in sorojak Hergov, g. Matija Šinko, je dal vzidati na pročelju te kapelice marmornato ploščo z napisom: Laurentius Herg, Matthias Šinko, expletis in sacerdotio quinquaginta annis hic iubilavere 10. Augusti et 21. Septembris. (L. H. in M. Š. dopolnivi v duhovski službi 50 let, sta tukaj obhajala jubilej.)

Herg še tudi na stara leta ni odložil peresa, ampak je zadnjih šest let še izdal več knjig. Za župnijske urade je sestavil navodilo, kako treba voditi matice t. j. krstno, mrliško in poročno knjigo.

„pa je zopet kmalu zaspala“. Sedaj pa svet poslušaj! Vkljub temu, da ima že jasn dokaz, da tam niso tla za podružnico, vendar osrednji odbor „pričakuje, da bo imela podružnica trajen obstoj!“ Saja osr. odbora dne 6. junija 1906. Razumi to, kdor moreš! G. Lenko-tu v spominsko knjigo bi še zapisali besede poročevalca za to podružnico. „Pripoznati se tudi mora, da je oddaljenost 16 do 20 klm. od sedeža okrajne podružnice v Weitz-u ovira za pristop v okr. podružnico.“ Ko bi bil torej g. Lenko v svojem poročilu o dobrinski podružnici navedel resnično oddaljenost Dobrne od Celja, moral bi trditi jednako in podružnico priporočati! G. Lenko, to da misli!

Če se torej stvar trezno premisli, se osrednji odbor ne bo nikdar opral očitanja, ki mu ga brez strahu vržemo v obraz, da je njegovo ravnanje nedosledno in enostransko. To je vendar vrhunec nedoslednosti, ako kmetijska družba v svojem glasilu vabi na pristop k družbi, na drugi strani pa slovenske podružnice odbija. V števil. 20. „Gospodarskega Glasnika“ 1906 napisal je nek H. R. dolg članek, v katerem povdarja koristi, ki jih do naša „pristop k naši organizaciji“, ter z veliko vnemo vabi na pristop k družbi, naj bi ta H. R. rajši napisal članek na osrednji odbor, da bi ta bil nasprot slovenskim podružnicam enako pravičen kakor proti nemškim.

Kakor pa stvari stojé, se torej nove podružnice ne bodo več sprejemale. Kaj naj storimo spodnještajerski Slovenci? O tem prihodnjé!

Politični ogled.

Državni zbor. Občine Draženberg, Velka in Žetinci so vpisale na državni zbor prošnje, da se priklonijo slovenskemu volilnemu okraju. Dr. Korošec je zahteval, da se dobesedno natisnejo v protokolu. Dr. Vovšek je stavil na justičnega ministra vprašanje zaradi postopanja adjunkta Osvatšcha v Brežcah. — V seji dne 19. t. m. sta interpelirala poslanca dr. Vonšek in dr. Korošec pravosodnega ministra zaradi zapostavljanja slovenskega jezika pri sodnih na Spodnjem Štajerskem in Slov. Koroštem.

Deželni zbori bodo baje še sklicani pred božičem h kratkemu zasedanju.

Nov šef generalnega štaba je postal feldmaršallajtnant Franc Konrad pl. Hötzenhof, dosedaj poveljnik 8. divizije v Lomostu.

Turčija baje stoji pred revolucijo. Mladoturki trde, da je nevolja ljudstva toliko, da je revolucija neizogibna.

Vojska med Rusi in Japonci? Neki bivši ruski častnik, ki je bival delj časa na Japonskem, piše v ruskih listih, da se Japonska pripravlja na vojsko. Pisatelj na podlagi resničnih dejstev z vso gotovostjo trdi, da se Japonci pripravljajo, osvojiti si v kratkem amurske okraje. Dokazuje pa svojo trditev s temi-le dejstvi: Japonske orožarne delajo

noč in dan s podvojenim številom delavcev, japonski ogleduhi se nabajajo v velikem številu v Vladivostoku in drugih ruskih mestih v Vzhodni Aziji, doma se pa ljudstvo vedno hujska in navdušuje za vojsko.

Razne novice.

* Priloga današnjemu listu je „Deset zapovedi za oskrbovanje travnikov“.

* Osebnosti. Tajnik okrajnega glavarstva slovenjgraškega g. Janez Koudelka je prestavljen v Maribor. Na njegovo mesto je prišel gosp. Štefan Blažič iz Mozirja. — Nadpaznik finančne straže Jakob Kirndl je prestavljen iz Maribora v Slov. Bistrico in Blaž Venko iz Slov. Bistrice v Maribor. — Vodja zemljiške knjige v Slov. Gradcu gospod Martin Zemljak je stopil v pokoj. — Prestavljeni so: Davčni praktikant Ant. Lešnik iz Celja v Ljutomer, geometer Emil pl. Nickerl iz Ptuja v Gradec. — Po vojaški službi sta nastavljeni davčaa pristava Rudolf Ramšak v Celju in Ludvik Klinc v Radgoni.

* Promocija. V petek, dne 23. t. m. promovira na dunajskem vseučilišču doktorjem modroslovja g. Adolf Pečovnik, naš rojak od Sv. Lenarta v Slov. goricah.

* Šole. Za nadučtelja v Špitaliču je imenovan tamošnji šolski vodja Ivan Časl. — V začasni pokoj je stopila učiteljica gospa Avgusta Špende v Ščavnici. — Izpit za meščansko šolo so naredili v Ljubljani: gđ. Ljudmila Schreiner v Slov. Bistrici, sestra Norberta May v Mariboru. Ispite za ljudsko šolo so prestale gospodične Marija Kladnik v Kostivnici, Berta Meglič v Braslovcah, Frančiška Puc v Št. Juriju ob Taboru, Adelajda Vantur v Vel. Muti, Ema Cenkovič, v Št. Juriju ob Ščavnici in sestra Doloroza Trener v Mariboru.

* Prošnje za podporo pri vzornih hlevih se pošlje skozi občinski urad ali skozi podružnico kmetijske družbe na deželni odbor, ob enem se obvesti gosp. potovalni učitelj M. Jelovšek v Gradcu (Aunenstrasse), ker je on strokovnjak v tej stvari. Zadnji rok za prošnje je 1. dec. t. l.

* Zgodovinsko društvo za Slov. Štajer ima v nedeljo dne 25. novembra t. l. ob 3 uri popoldne v mali dvorani mariborskega „Narodnega doma“ svoj javni občni zbor z naslednjim vsprodom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Zgodovinsko predavanje: Slovenstvo v Mariboru, predava dr. K. Vrstovšek. 3. Društveno poročilo. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni nasveti in predlogi. Vstop je prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

* Zoper kmečko zvezo se bojda jezijo razni libera ni gospodje, kakor se nam poroča. Tako torej! Či si trgovci, obrtniki, delavci, učitelji, advokati napravijo kje svoje društvo v obrambo svojih stanovskih koristi, je vse dobro, če se pa kmet zave in hoče postaviti na svoje noge, so vsi zlodje po koncu. Samo kmet bi moral biti tista uboga para, ki jo sme vsak odirati, pa se ne sme nikjer oglasiti! Ravno zdaj organizirani mesarji delajo na

vse kriplje, da na škodo kmetov izsilijo uvažanje mesa iz tujih dežel, vsled česar bo padla cena živini. Ta vidite, kmetje, koliko pomaga skupna organizacija, kjer je eden za vse in vsi za enega. Dobro bo, zanaprej naznaniti imena tistih, ki bodo zoper kmečko zvezo, naj ljudstvo zve, kdo je njegov sovražnik.

* Kaj naj beremo. „Lepš'ga ptiča ni na svet', — ko je strnišč'na žaba, — nima perja, nima repa, — nima kljuna, nima zob: — pa vendar lepo poje.“ Te vzvišene besede neznanega pesnika mi pridejo v spomin, kadar berem svojega ljubega „Štajerca“. Zares, lepo poje naš „Štajerc“, dasiravno je žaba; toda če on ni ptič, je pa zato ptič tisti, ki ga je učil peti, to je Slavič (ali kakor se v pruskem narečju pravi „Slawitsch“). Posebno v srce me gane, kadar berem, kaj piše o veri. „Štajerca“ je vera sveta, vzvišena stvar, cerkev pa svet kraj, ki ni, da bi človek šel notri, kadar bi se mu zadelo. Zato tudi pravi „Štajerčijanec“: ne hodi v cerkev, razun k večjemu o veliki moči in o božiču, trikrat ali štirikrat v letu. Dasiravno je tedaj vera tako važna reč, pa jo vendar naši duhovniki, ali kakor „Štajerc“ v navdušenju za sveto stvar pravi: farji, zlorablajo. Trdijo, da so oni poklicani vero oznanjevati, in hočejo celo vedeti, kaj spada k veri, kaj pa ne. Ali niso škof poklicali Zavadila, Linhart, Slawitscha, Orniga, da oznanjujejo vero, ne pa ljudij kakor Cafa, Korošca, Močnika, Rabuzo in druge. Res, vera peša, pa tega so krivi duhovniki („Štajerc“ št. 20, str. 2), ki niso z ljudmi nikdar zadovoljni, ampak zahtevajo, da vsako nedeljo gredo k maši, da kažejo tudi pred svetom svojo vero, da volijo katoliško misleče poslance in beró katoliške časnike. Ali ni to že preveč? Še tega nam ne privoščijo, da bi smeli zabavljati čez nje; kam pa bomo prišli potem, ko smo bili dozdaj navajeni, da smo si vsaki drugi četrtak privoščili par duhovnikov in še nekaj Slovencev zraven? Kdor torej reči po pameti pretuhta, bo spoznal, da ima „Štajerc“ prav, in da so lažniki le tisti, ki mu vedno nasprotujejo. S cer pa je treba samo površno pogledati eno ali drugo številko, in razseden človek vidi takoj, da je „Štajerc“ vnet za vero in pravo duhovščino, vnet kakor tleča goba. Toliko še vi, strici pri „Gospodarju“, ne pišete o duhovnikih, če tudi se ustite, da je vaš list katoliški. Naš zabavtič ima duhovščino v toliki časti, da rabi o nji čisto druge izraze. Še več bi vam lahko napisal, pa mislim, da že iz tega spoznate, da „Štajerc“ ni tako slab, kakor vi ob vsaki priliki pišete, zato pa dobrovoljno in s skesanim srcem sprejmite nauke od „Štajerčevega“ backa.

* Pojasnilo. Brez moje vednosti se je priobčila v zadnji številki netočna notica glede podeljene mi ministerjalne podpore v svrhu študij združništva v Nemčiji. V prvi vrsti se imam za podelitev te podpore zahvaliti sl. splošni zvezi kmet. zadrug na Dunaju in velec. g. dr. M. Ploju, drž. poslancu itd., podpirali pa sta moja prošnja sl. „Zadružna zveza“ v Ljubljani in sl. c. kr. kmetijska družba v Ljubljani. — Darmstadt, dne 18. listopada 1906. — Vladimir Pašenjak, slušatelj zadrugne strokovne šole.

Leta 1900. je izdal v nemškem jeziku knjigo: Venite, adoremus! (Pridite, molimo!) Der Verein zur beständigen Anbetung des allerheiligsten Altarsakramentes und zur Ausstattung armer Kirchen in der Lavanter Diözese. L. 1901. je ista knjiga, nekoliko predelana in pomnožena, izšla v slovenskem jeziku. V obeh knjigah je natančno popisana zgodovina družbe vednega češčenja sploh in zlasti v Lavantinski škofiji, zbrana so v celoto vsa letna poročila, nagovori, pregled razdeljene cerkvene obleke, odloki škofijskih sinod, navodilo, kako se napravljajo cerkvena obleka itd. V slovenski knjigi sta dodani še dve molitveni uri pred Najsvetejšim in pa razlaga sv. maše. Nemška knjiga obsega 240 strani, slovenska pa 244. Obe sta posvečeni družbinemu pokrovitelju, prevzvišenemu knezoškofu dr. Mihaelu Napotnik. Za ude družbe vednega češčenja je spisal knjižico „Družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa“, ki je l. 1904. izšla že v 11. izdaji; obsega sprejemnico, družbena pravila in razne molitve. Enako knjižico je izdal tudi v nemškem jeziku in je leta 1898. izšla v drugi izdaji. Ko se je v jeseni l. 1904. vpeljala v Lavantinski škofiji večna molitev v posameznih župnijah, je Herg napisal primerno knjižico „Večna molitev“, ki je v kratkem času, že l. 1905. izšla v drugi izdaji; obsega navodila za večno molitev, razpored, po katerem se vrši večna molitev v raznih župnijah in pa molitve za to prilžnost.

Zadnja leta si je veliko prizadeval, da bi se v njegovem rojstnem kraju pozidala nova župnijska cerkev, ker je stara že zdavna pretesna. Po njegovem prizadevanju se je l. 1898. v Središču usta-

novila posebna družba za zidanje cerkve, katera je bila rajnemu zelo pri sre. O tej zadevi je zapisal v svoj dnevnik dne 23. novembra 1898: „Danes sem služil daritev sv. maše na oltarju sv. Jožefa v čast sv. Jožefu za srečno zidanje nove cerkve sv. Duha v Središču. Priporočil sem to zadevo v priprošnjo sv. Jožefa, sv. Klementa, sv. apostolov Cirila in Metodija, da bi se delo skoraj začelo in srečno izvršilo.“ Na svoje stroške je dal tiskati pravila in posebna vabila za pristop k družbi pa spominske podobice. Ker je c. kr. centralna komisija ugovarjala prezidavi cerkve, je dal na svoje stroške napraviti mnogo načrtov, da bi se cerkev povečala in dobila primerno obliko, pa da bi se ustreglo zahtevam centralne komisije. Močno je želel, da bi vsaj doživel čas, ko bi se položil temeljni kamen novi stavbi, a želja se mu ni izpolnila.

Mislil je pa na novo cerkev, ko je 22. julija 1906 pisal oporoko, ker je središko cerkev imenoval svojim glavnim dedičem z izrecnim dostavkom, da se zapuščina porabi za zidanje nove cerkve. Še l. 1906. je zopet izdal posebno brošurico, v kateri živo priporoča svojim rojakom, naj žrtvujejo po svojih močeh, da se v kratkem postavi dostojna hiša božja. Ker je središka cerkev posvečena sv. Duha, je rajni zadnja leta posebno priporočal češčenje sv. Duha in izdal v slovenskem in nemškem jeziku „Venec sv. Duha“.

Med tem se je pa približal večer njegovemu življenju in Gospod je svojega delavca poklical po plačilo. Že več let je trpel na katarju v mehurju in zadnja leta je vidno hiral. Spomladi 1906 je čisto oslabil, pa se je vendar zopet opomogel. Od

6. do 10. avgusta je še prisostoval škofijski sinodi, kmalu potem pa je stara bolezen nastopila s tako silo, da ga je položila na bolniško posteljo, iz katere ni več vstal. Strašne bolečine je trpel potrpežljivo in vdan v voljo božjo, spominjajoč se svojega patrona sv. Lavrencija, ki je na živem ognju umrl mučeniške smrti. Na Jernejevo, dne 24. avgusta je bil previden s sv. zakramenti za umirajoče in naslednjo nedeljo, 26. avgusta, na praznik srca Marijinega, je še enkrat sprejel sv. popotnico, kmalu potem pa je začel izgubljati zavest. Ker je bil ne navadno močnih prs in je sree bilo zdravo, je smrtni boj trajal dolgo, dokler ni v terek ob 10. uri izdihnil svoje duše.

Glede pogreba je v svoji oporoki naročil: „Moje truplo naj se pokoplje na pokopališču v Lembahu, kjer počivajo moja blaga mati. Tukaj želim počivati med svojimi nekdanjimi ovčicami, katerih dušni pastir sem bil 19 let, in mirno čakati veselega od mrtvih vstajenja.“

Sprevod dne 30. avgusta je pokazal, kako obče spoštovan je bil Herg. Od hiše žalosti do stolnice je spremil truplo prevzvišeni knezoškof sam. Vdeležili so se pogreba zastopniki raznih oblasti, stolnih kapitolov v Gradcu in v Ljubljani, kakih 60 duhovnikov, velika deputacija središkega trga in velika množica ljudstva. Onstran dravskega mostu se je sprevod razpustil, a mnogi so spremljali pokojnika, deloma na vozovih, deloma peš, prav do groba na lembaško pokopališče. Nagrobni govor je imel v župni cerkvi v Lembahu preč. g. kanonik dr. J. Mlakar, ki mu je pred štirimi leti govoril slavnostni govor pri zlati sv. maši. Začel je s svetopisemskim

* **Razpis službe otroške vrtnarice.** Za otroški vrtec „Družba sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani v Hrastniku na Štajerskem se razpisuje služba otroške vrtnarice. Plača znaša letnih 600 kron. Službo bo nastopiti 31. decembra 1906. Nekolekovane prošnje naj se vpošljejo najdalje do 15. decembra t. l. z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Mariborski okraj.

m „Brat Martin“. Oziraje se na naše poročilo o predstavi „Brat Martin“ v Mariboru dne 11. t. m. smo dobili od druge strani oceno omenjene igre, ki se o njej v celoti zelo pohvalno izrazi. Ker želimo, da gledališke predstave v Narodnem domu vedno lepše uspevajo, objavimo to oceno z namenom, da bi zaslužne p. n. igralke in igralce k vztrajnemu in hvalevrednemu delu vzpodbudili. Igralo se je v občini dobro, posebno pohvalo pa zasluži krojač Lipčec s svojo boljšo polovico Uršika. Lipčeta poznamo sploh že od nekdanj kot izvrstnega diletanta, kar nam je v nedeljo zopet pokazal. Uršika je nastopila v tej igri prvokrat na našem odru ter svojo nalogo dobro izvršila. Brat Martin sam se je potrudil in veliko pripomogel k dobremu uspehu igre. Njegov izvirni kuplet vzbujal je veliko smeha in obeno zadovoljstvo, kar je pričalo burno ploskanje. Vso hvalo zasluži mlinarica Clika, ki se je s svojim ljubkim obnašanjem in govorom vsem prikupila. Tudi mlinar je storil, kar mu je bilo mogoče. Špela se je potrudila, da je dobro rešila svojo ulogo. Bihka Nežika se je popolnoma prav zavedala svoje naloge. Dobro jo je pogodil tudi strgarski pomočnik Pepe. Sploh se je videlo, da si je vsak diletant prizadeval storiti, kar mu je bilo mogoče. Želimo, da naši diletanti ne bi spali sedaj v zimskem času, kajti videlo se je, da se naše ljudstvo zanima za slovenske predstave, o čemur je svedočila natlačena dvorana.

m **Poljudna predavanja v Mariboru** bo letos v zimskih mesecih zopet prirejalo bralno društvo „Maribor“ vsako nedeljo v Narodnem domu. Gospodje predavateljice se tem potom vlnjudo vabijo, da pridejo danes (22 t. m.) ob pol 9. zvečer na posvetovanje v Narodni dom.

m **Tatvina.** Trgovcu Reitererju v Kaniži pri Pesnici so neznanizno ukradli iz zaloge večjo množino blaga. Tatovom so prišli orožniki baje že na sled.

rekom: „Blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani“, in kazal, kako je zlasti miroljubnost dičila rajnega prošta.

* * *

Miroljubnost, ljubeznivost in mило srce je bila v resnici značajna poteza v življenju rajnega gospoda Herga. Po pravici je zapisal zadnji čas v svoj dnevnik: „V svojem življenju še nikoli nisem v nemiru in sovraštvu živel, in upam, da mi bo tudi zanaprej Bog dal to milost, da bom vedno ohranil božji mir. Sam večni Bog nas varuj razdora, prepira in nepotrebnih tožb; to je za vse največja nesreča.“

Podlaga duhovnikovemu življenju in apostolskemu delovanju je njegova osebna pobožnost. Tudi v tem se je rajni odlikoval. Častil je posebno goreče Kristusa v presv. Rešnjem Telesu, delivca vseh dobrot sv. Duha in njegovo čisto nevesto, devico Marijo.

Kot vesten kristjan in dober duhovnik je pa tudi prav iskreno ljubil svoj narod, ne samo v besedi, ampak v dejanju. Bil je res zvesti učence velikega Slomšeka. Zavzet je bil za vsako dobro stvar. Rad je podpiral razna narodna, dobrodelna in znanstvena društva; dijakom, zlasti svojim ožjim rojakom, je bil dober oče, pa tudi do ubožcev je imel usmiljeno srce; še v oporoki je naročil, naj se razdeli po 100 kron ob njegovem pogrebu revežem v Lembahu, v Mariboru in v Središču.

* * *

Zaprla se je gomila nad truplom, v katerem je bilo dobro srce za Boga in domovino, duša pa, upamo, je že sprejela ono plačilo, katero je rajnemu ob njegovi zlati sv. maši koncem prelepe čestitke zaželel prevzvišeni knezoškof sam:

„Ko pa napoči večer Vašega življenja, dal Vam Bog priti z veseljem pred sodnji stol večnega sodnika ter prinesiti seboj prav bogatih snopov svojih dobrih del, da prejmete za to nevenljiv venec večne slave.“ Slovenci pa ga ohranimo v častnem spominu.

m **Pragerska nemška šola.** V ponedeljek 19. t. m. imajo vsi učenci na vseh šolah prosto, da se skupno podajo v cerkev k sv. maši, kjer molijo za nepozabno cesarico Elizabeto. Na pragerski nemški šoli pa je bil 19. novembra dopoldne poduk. Ker je že občinstvo proti poldnevu pritiskalo od ogorčenosti, je izpustil učitelj Badna učence domov, a v cerkev jih ni peljal kakor se spodobi. Vi, Poljaneci, ki svoje otroke pošiljate v to mučilnico, kam bo zabredla vaša mladina? Sploh pa še hočemo spregovoriti o tej šoli!

m **Nadučiteljska služba** je razpisana na štirirazredni deški soli v Slov. Bistrici do 1. decembra t. l. Lepo stanovanje, obsežen šolski vrt, drugi plačilni razred, obrtniška šola in marsikatero druge ugodnosti.

m **Št. Lovrenc nad Mariborom.** Delavcu Jožefa Walner je bilo ukradenih več hranilničnih knjižic. Ker je tatvino prepozno opazil, je že tat med tem vzel iz hranilnice 2600 K.

m **Sv. Ilj v Slov. gor.** Na občinski deski se je pred kratkim opazilo, da je večim razglasom slovenski del tiskovine pripogonen k deski in ima tako samo nemški del pravico gledati gospoda župana in obč. slugo, kadar ga pribijata. Ali se res časi spreminjajo? — Naš trgovec gosp. Pak ima na prodaj slovenske znake od tvrdke Uršič & Lipej, ki se prodajajo v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Šentiljčani, sezite po njih!

m **Sv. Trojica v Slov. goricah.** Umril je 13. novembra od mrtvovoda zadet g. Fr. Potočnik, mizar in posestnik. V 24 urah je bil še čil in tudi že mrtev. Pokojni je bil pobožen in častljiv starček. daleč okoli znan kot spreten mizar, zlasti za cerkvene stvari. Mnogo lepih oltarjev, prižnic, spovednic in cerkvenih klopij po Slov. goricah in drugod kaže njegovo mojstrsko delo. Bil je dober družinski oče in miroljuben sosed, zato žalujejo za njim dobri otroci in njegovi prijatelji. Preskrbeli so mu veličasten pogreb. Naj počiva v miru! — Prve dni novembra se je mudil pri Sv. Trojici prvi slovenski evharistinec, veleč. g. novomašnik Alojzij Zotter, trojiški rojak. Meseca oktobra je bil v Bruslju na Belgijskem v mašnika posvečen, tam je tudi daroval prvo sv. mašo. Premeščen v Rim, se je na poti tja oglašil v svojem rojstnem kraju v veliko veselje svojih sorodnikov. Družba evharistincev obstoji še le 60 let; njen namen je vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa. V Avstriji ima ta družba do zdaj en sam samostan, namreč v Bolzanu na južnem Tirolskem. Tu imajo gimnazijske študije, bogoslovne pa v Bruslju. Gosp. Zotter je prvi slovenski evharistinec, morebiti mu sledi še kateri slovenski mladenič.

Ptujski okraj.

p **Ptujske novice.** Ker pade letos god sv. Katarine na nedeljo, se vrši običajni veliki sejem na Ptuj na naslednji ponedeljek, t. j. dne 26. nov. Ptuj bo ta dan spet popolnoma slovenski. Slovenska „očka“ in „mamca“, ne bota vedela kam pogledati, kaj kupiti, tako ljubeznivi bodo ptujski Nemci; seveda samo na Katarinino! — Dne 15. t. m. se je poročila v tukajšnji mestni cerkvi gdč. Kociperjeva, hčerka gospoda gostilničarja v Narodnem domu, z gosp. Iv. Hiter, hranilničnim uradnikom v Ljubljani. Da b' srečno bilo! — Pobegli ptujski vinotrižec Kaiser je tako hitro in spretno odkuril proti Ameriki, da je srečno došel v New York, predno je tja došlo povelje, ga djati pod ključ. Kaiser si je zadnji čas povsod sposojeval denar, na Ptuj in drugod, pačil menjice, trikrat zastavil eno klet vina itd. ter tako napravil dolga eden in pol milijona kron. Sedaj pa se preko velike luže iz daljne Amerike reži preslepljenim Ptujčanom, katere je strahovito nažgal. Čisto pobiti in malobesedni so ptujski mogočnjaki, ker jim ne more v glavo, da jih je njihov nekdanji tako zvesti bratec tako neusmiljeno nakuril! Kaiser je bil zagrizen Nемеc in pred kratkim še celo podžupan ptujski! — Vedno hujše reči o Kaiserju prihajajo na dan. Našli so tudi v njegovi hiši skrivni kemični laboratorij z veliko množino zdravju nad vse škodljivega glicerina; ta se je rabil pri napravi glicerina in žganja. Tako torej zgleda kotichek neslavne spodnještajerske snopsarske metropole; kaj, ko bi sonce še nekaj bolj obsvetilo take ptujske katakombe? Sodnijska obravnava bo še le odkrila celo gromado Kaiserjevih žalostnih dejanj. — Dne 16. t. m. je na Bregu pri Ptujju požar uničil del Pirichove tovarne za usnje, skladišče čresla, ki je bilo last Lacknerjevih dedičev, in tudi drvarnico gospe Rulčeve. Ker je bil veter — jug — zelo neugoden, bi lahko bila nastala še večja nesreča, da niso na pomoč prihiteli krepki in urni ptujski pionirji, med njimi

mnogo Slovencev, ki so po napornem delu zadušili ogenj; tudi ptujska požarna bramba je prišla na lice mesta. Škoda je precej velika. — Dne 19. nov. se je nad Ptujem in okolico ulila med silnim viharjem velika ploha, pri kateri je bilo slišati celo gromenje. Pač nenavadno v tem času!

m **Zlato poroko** obhajata dne 25. novembra t. l. Šimon in Uršula Toplak, veleposestnika v Mosteh pri Sv. Lovrencu. Iskreno čestitamo!

Ljutomerski okraj.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Politični shod dne 11. novembra se je dobro obnesel. Vršilo se je vse v najboljšem redu, znamenje, da ljudstvo dobro umeva pomen takih prireditvev, in znamenje, da se je pri štajercijanski straški ublažilo ono ostro naprotstvo, ki ni moglo videti nobenega katoliškonarodnega pokreta. Navzočih je bilo do 500 oseb. Zastopana je bila vsaka župnija ljutomerskega političnega okraja. Shodu je predsedoval g. Ivan Pelc iz Polic. Okrajno glavarstvo je poslalo zastopnika g. Praunseisa.

Najprej se je volil odbor novega političnega društva. Na občno željo kmečkega prebivalstva — in novo društvo hoče biti kmečko! — se je po kratki debati sprejel prvotni načrt, da to društvo deluje tudi v ljutomerskem sodnem okraju. Pravila s tem programom so bila potrjena že leta 1903. (Shod je bil o tem vprašanju kompetenten, ker se je prebivalce ljutomerskega sodnega okraja obvestilo o tem po nedeljskih oznanilih in po osebnih vabilih zastopnikov malone vsake vasi v okraju.)

V odbor so izvoljeni iz gornjeradgonskega okraja gg.: župnik Ivan Kucec, kaplan Fr. Stubeč in slikar Jernej Košar za Sv. Jurij; Ivan Pelc iz Polic za Sv. Peter; kmet in obč. predst. Ant. Trstenjak iz Ivanjec za Negovo; kmet Jakob Zemljč iz Radinec za Kapelo; iz ljutomerskega okraja gg.: kmet Jožef Karba iz Krapja za Ljutomer; kmet in obč. predstojnik Jožef Cagran iz Slaptinec za Sv. Jurij; kmet Matija Slavič iz Bučočevce za Sv. Križ; kmet Vinko Mihalič iz Bučkovec za Malo-nedeljo. Namestniki so gg.: obč. predst. Jak. Breznik iz Ročičkega vrha za Sv. Jurij; kmet Jožef Slavič iz Cvena za Ljutomer; kmet Alojz Ostre iz Buččan za Sv. Križ in obč. predstojnik Divjak iz Radinec za Kapelo. Pregledovalca računov sta gg.: občinski predstojnik Križan iz Ščavnice ter trgovec Leander Prejac od Malenedelje.

Po končani volitvi povzame besedo g. poslanec dr. Korošec. Razpravlja o tem, kaj je nagnilo cesarja, da je spravil v tok volilno reformo, namreč Ogri, nastop dunajskega delavstva in krvavi dogodki na Ruskem. Razlaga pojem splošne in enake volilne pravice. Mi Slovenci se moramo vprašati, ali nam volilna reforma koristi. Da, ker smo dosedaj imeli 15 poslancev, odslej jih bo 26. Vendar se je Slovencev zgodila krivica, ker so štajerski Slovenci prikrajšani za 2 mandata, Korošci za enega. Pri Nemcih vidimo tako zelo razširjeno izdajalsko misel (pfiu! sramota!), torej se naj tak narod ne predpostavlja zvestemu narodu (škandal! sramota!) Baš zaradi tega se jugoslovanski klub še ni odločil, ali v tretjem branju glasuje za vso volilno reformo. Toda ker ne vidimo, da bi s strmoglavljenjem kaj koristili, bomo bržčas glasovali za njo. Saj na tak način postanejo gospodarji Slovani, ki so bili doslej hlapeci; drug duh bo zavel po Avstriji, in slovenski poslanci, ki se morajo sedaj za vsako malenkost boriti, bodo svoje moči lahko posvečevali bolj važnim namenom. Potem ne bo tako, da bi ljutomerski glavar delal na to, da se Gornja Radgona imenuje trgom, samo da se vzame kmetom moč, ki so si jo priborili (sramota! pfiu!). To bo moralo miniti! (Mora!)

Kakor hitro mine narodnostni boj, tedaj pridemo do drugih vprašanj, posebno do tako važnega kmečkega vprašanja. Vsi drugi stanovi so doslej napredovali, le kmečki je nazadoval. Zato je treba, da tudi kmečke pravice in potrebe pridejo v poštev. Posebno je treba, da slovenski rodoljubi delujejo za povzdigo kmečkega stanu. (Živio!) Eno in drugo se je že ukrenilo v prilog kmečkemu stanu, na pr. uravnava vojaške takse, vinska klavzula itd. V vprašanju o otvoritvi srbske, rumunske in nemške meje kmečki poslanci ne bodo gledali na dunajske mesarje, ampak na kmečke milijone! (Živio!)

V državnem zboru čimdalje bolj prevladuje kmečka misel. Uvidevamo, kaj je kmečki stan. Kmečki stan sam ima one sile, ki prerajajo celo državo. (Dobro! Živio!) Zato gledajo vse države, da si ga ohranijo kot edino zdravo podlago vsake države. (Živio!)

Poprimite se tudi vi sami svoje kmečke misli, ki je edino rešilna za vas: združite se! Bodite naradni, bodite verni, bodite pa tudi kmetje, brigajte se za svoje koristi. Kmetje morajo imeti svoj načrt, samo javkati ne pomaga nič. Zato čitajte kmečke časnike, glejte, da bodo državne meje dovolj zavarovane za vaše pridelke, skrbite, da boste svoje pridelke lahko izvažali, da ne boste tako obdačeni. Ako boste vedno svoj stan tiščali naprej v politiki, tedaj boste prišli do zelene veje. Ravno zato se je rodila misel o spodnještajerski kmečki zvezi s svojim programom. Ako bo celo spodnještajersko ljudstvo združeno v eno stranko, tedaj se bo vlada morala na vas ozirati! (Živio!) Zbirajte svoje somišljenke, da, ko bo misel zrela, vse slovensko kmečko ljudstvo z orožjem omike gre zoper sovražnike kmeta. S takim orožjem boste zmagali! (Burni živio-klici.)

Nato nastopi g. kaplan Gomilšek. Kmečki stan, pravi, je v žalostnem položaju. Drugi stanovalci so organizovani; edino kmet se dosedaj še ni zadovoljno združil. Nič ne pomaga točiti solze, treba si je z delom pomagati! Veliko upanja smo stavili v kmetijske zadruge. Toda nič nimamo koristi od tiste postave, ker se je vlada premalo brigala za nje izvršitev. Za druge reči imajo tisoče, za kmeta pa nič, ker ga ne ljubijo. (Tako je!) Naprej gre slovanska misel, z njo pa gre naprej tudi kmečka misel. Toda za novo dobo bo treba priprave. V čem obstoji ista? Pred vsem: združimo se! In baš novo politično društvo bo taka združitev, ki bo vplivala na to, da se zedinite v gospodarskem oziru. Glejte, da boste znali ceniti veljavo občin! Naše morajo ostati, oziroma postati. Potem bo tudi okrajni zastop naš. Poglavitno je dobro gospodarstvo v občinah. Dober odbor lahko dobi dobrega sklenu. Učite se, kmetje, ker vam to koristi. Tudi paragrafe je treba poznati. Če jih vladni komisar ne pozna, naj jih pa pozna vsak kmečki fant! Učite se gospodarskih stvari! Dajte sinove v gospodarske šole. Združite se za izobrazbo! Omenjujoč krivično postopanje vlade v Šoštanju pozivlja k združitvi v obrambo političnih pravic. Ta združitev bo se po slovanski kmečki zvezi najbolj posrečila. Zato k tej zvezi! (Živio!) Združenim se nam ni treba bati nikogar! Slovenska kmečka zveza bo zmagovalno šla, a treba bo delati! „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi — a delo in trud nam nebo blagoslovi!“

Začasni tajnik prečita nato resolucije. Nato je pa kmet Zemljč iz Radince utemeljeval dvoje resolucij. Glede „vtrženja“ Gornje Radgone pravi: Z zvijačo hočejo kmetškarji doseči, da bi še vladali: Za 48 hiš številki in 260 prebivalcev hočejo imeti okrajni zastop proti 11.600 kmečkih prebivalcev. To so lepi prijatelji kmetov! To ne gre, to bi bila vnehopijoca krivica! To je nesmisel, ker bi konečno vsaka vas lahko kaj takega zahtevala. Ti narodni izdajalci niso nikdar imeli srea za kmeta! Pa ne bo šlo, ne sme iti, mi danes protestiramo proti temu. — Govori nadalje o novih šolskih počitnicah, zoper katere kmet protestira; kmet noče, da bi imel samo to pravico, da zida šole in da otroke v nje pošilja! — Sprejete resolucije se glase:

1. Politični shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 11. novembra 1906 izreka g. poslancu dr. Korošcu svoje zaupanje ter ga prosi, da neustrašeno zastopa posebej kmečke koristi.

2. Zahtevamo, da se odpravijo krivice, prizadete v novi volilni pravici koroškimi in štajerskimi Slovincem.

3. Zahtevamo, da se slovenske občine: Velka, Draženberg, Ščavnica (okraja emureškega), Plitviški vrh, Potrna, Žetinci, Dedinci, Ženkovec in Górica izločijo iz nemškega volilnega okraja ter se pridružio slov. volilnemu okraju Maribor-Ljutomer.

4. Obsojamo novo „narodno stranko“ ter zmetujemo nje glasilo „Narodni list“ kot nasprotno verski in narodni misli. Želimo, da se v obrambo spodnještaj. slovenskega kmečkega ljudstva čim prej ustanovi zveza spodnještajerskih slovenskih kmetov.

5. Zahtevamo, da vlada čim prej ustanovi na Sp. Štajerskem kmetijsko šolo s slovenskim učnim jezikom.

6. Nujno želimo, da se za Ljutomerski okraj ustanovi zimska kmetijska šola.

7. Želimo, da c. kr. kmetijska družba za Štajersko uvede podružnico za Ljutomerski okraj s sedežem pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Zahteva pa v tem oziru od c. kr. kmetijske družbe pravičnost napram Slovincem.

8. Odločno ugovarjamo temu, da se Gornja Radgona imenuje trgov, ker to nima drugega namena, nego da peščica ljudi obdrži okrajni zastop proti ogromni večini kmečkega prebivalstva.

9. Zahtevamo, da se volitve v obč. zastop raz-

pišejo o pravem času ter ugovarjamo vsakemu zavlačevanju volitev.

10. Pozdravljamo načrt, da hoče poštna uprava uvesti poštno avtomobile. Zahteva pa, da se namešča slovenskoim zmožni in nepristranski uradniki ter da imajo avtomobili in postaje pravilne slovenske napise.

11. Poštno upravo prosimo, da uvede avtomobilno zvezo med Sv. Lenartom v Slov. goric. in Ljutomerom, med Radgono in Ptujem s križiščem pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

2. Poštno-telegrafsko upravo prosimo, da uvede telegrafsko zvezo med Sv. Lenartom in Ljutomerom ter med Radgono in Ptujem s križiščem pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

13. Politični shod odločno zahteva, da se takoj prihodnje leto uvedejo velike šolske počitnice za čas od 1. sept. do 1. nov. ter protestuje proti vsakemu kaznovanju zaradi zamud v času od 15. septembra do 31. oktobra t. l.

14. Protestujemo zoper „svobodno šolo“, ki je kvarljiva cerkvi, državi in narodu.

15. Zahtevamo, da občinske uprave dovolitev plesnih licenc omejijo na kar najmanjše število, ter odločno ugovarjamo temu, da okrajno glavarstvo izdaje dovoljenje za ples, dasi ga občina prepove, ker je to reč občinske uprave in ker se s tem občinsko predstojništvo smeši.

16. Zahtevamo, da se na žel. postajah Radinci in Ljutomer odpravijo samonemški napisi ter nadomestijo z dvojezičnimi, da so vsi razglasi dvojezični ter da se imena postaj izklicujejo tudi v slovenskem jeziku.

17. Zahtevamo, da se samonemški pečat poštnega urada v Ljutomeru, Ivanjih in Radincih nadomesti z dvojezičnim, kakor tudi samonemški napisi na poštnih poslopih.

18. Protestujemo zoper nasilstvo, ki sta ga izvršili mesti Maribor in Celje zoper slovenske napise ter želimo, naj slovenske občine odgovorijo s tem, da uradujejo izključno le slovenski ter da odpravijo vse dvojezične javne napise in jih nadomestijo s samoslovenskimi.

Po skoro triurnem zborovanju je g. predsednik shod zaključil.

Dne 28. oktobra se je blagoslovila novoslikana in vseskozi prenovljena vaška kapela v Bolehnečih. Ob tej priliki je g. kaplan Stubeč govoril o blagodejnem vplivu edinosti. — Pri izbrnoveseli večerni zabavi v hiši obč. svetovaleca Jožefa Lončarja je mladenič Josip Slava za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ nabral 870 K. — Teden pozneje, dne 4. novembra, vršila se je blagoslovitev nove kapele v Murščaku, ki jo je postavil tamošnji posestnik Jož. Žunič. To je prvi javni spomenik v župniji in v bližnji okolici, ki je postavljen v čast presv. Srca Jezusovemu. G. kaplan Stubeč je v svojem govoru povdarjal veliki socijalni vpliv „kraljestva Srca Jezusovega“ v današnjem svetu, ki zametuje križ-vero, ki noče trnjevega vereca, ker nima višjega upanja, in ki ne ogreva, ker nima ognja, t. j. ljubezni. — Pri večerji v hiši zgraditelja kapele je domača hčerka nabrala 6 K 62 v, kar se je kot kruh sv. Antona poslalo dijaški kuhinji v Mariboru. — Dne 18. t. m. smo imeli pri nas sijamski večer. Priredila sta nam ga dva domačina: g. inženjer Lupša, ki je predaval o svojem bivanju na Sijamskem, ter g. odvetnik dr. Grossmann, kateri je predavanje ilustroval s skioptičnimi slikami; tudi nas je kratkočasil s kinematografom. Gramofon g. Lupše je izpolnjeval odmoro. Večer je bil zanimiv in prav dobro obiskan. Gospoda prireditelja, hvala vama, pa ob priliki še enkrat!

Iz gornjeradgonskega okraja. G. Praunseis, vladni zastopnik na političnem shodu z dne 11. t. m.! Ali je res, da ste po končanem shodu rekli (nemški seveda): „Kruči . . . drugokrat se rajši naredim bolanega, nego da bi šel kdaj na takšni shod!“ So vam jih dobro po ušesih devali! „Mi vstajamo, a vas je strah!“

I Ljutomer. „Slovenski Narod“ št. 262 iz dne 15. nov. t. l. je prinesel to-le novice: „Na Ljutomerski dekliški šoli službujeta dve učiteljici, ki sta pravi pravcati ultramontanki. Epa med teh je bila letos kumica zastavi Ljutomerske dekliške Marijine družbe. Druga je bila kumica zastavi fantovske bratovščine. Vse dekline 4. in 5. razreda nosijo škapulirje, da se čim preje navadijo favatičosti, in da sploh ne bodo za nobeno drugo stvar, kot za lenarjenje po cerkvah.“ To grdo, vrhtega še na pol lažljivo notico, kakršne bi se le količkaj veljavem časnik sploh ne upal vzprejeti, da se ne osmeši vsaj pri svojih pristaših, ta cvet v slovenskem časnikarstvu je skrpučalo meko duševno revče v Ljutomeru, gotovo iz „najblažjega namena, „koristiti“ ubogemu, toli stiskamemu slovenskemu narodu in mu pomagati

„po svojih siromnih močeh“ na višek novodobne izobrazbe. Žvelo delo za narod! Liberalizem, ta rogovilež v človeški družbi, leži smrtnoranjen, umira, da, poginja na strupu, ki mu ga je zavela kakor kvas vsa Avstrijo prešinjajoča katoliška organizacija. V svojih poslednjih trenutkih še daje brec na levo in desno, bodisi v parlamentu, bodisi v krogu kakega društva, in izliva gausne sline iz svojega lažnjivega jezika na poštene značaje, da, celo na take, ki so, polni zavidanja vrednih zaslug, osiveli v narodnem delu. Da so tudi v Ljutomeru ponižni sluge tega poginjajočega nebodigatreba, je javna tajnost, dasiravno se sam ob vsaki priložnosti siplje pesek in oči, da „ni nihče proti veri“. Da so pa me našimi inteligentnimi kavalarji taki vitezi, ki se po vzoru srednjeveških viteзов „junaško“ poganjajo „za vero sveto in čast nežnega spola“, to čudom zvelo še le zdaj! Dopisnik napada dve učiteljici, pravzaprav tri — pa to duševno revče živi v tako zmedenih mislih in pojmih, da sam ne ve, kaj piše, in se zadovoljno smehlja temu narodnemu činu, da je napisal črke, čitljive za tisek. Učiteljice, ki delujejo na Ljutomerski dekliški šoli že dolgo vrsto let, so spoštovane in čislane v obsežni Ljutomerski župniji, da, daleko čez meje svojega delokroga. In to po pravici! Ponosno smejo zreti na dolgo vrsto dobrih slovenskih mater in pridnih mladenk, ki so jih vzgojile ter jim vcepile tisto vestnost in odločnost, ki jo same kažejo neustrašeno. In kako fino, kavališko ve zmerjali! Ultramontanki sta! Ta beseda ni vsem razumljiva, morebiti dopisniku samemu ne?! V 11. stoletju sta se na nemških tleh borili dve politični stranki: Velfi in Gibelini. Velfi so držali z rimskim papežem, Gibelini so papeža sovražili in Velfe zmerjali, da so ultramontanci, to je, da preko planin škilijo v Italijo. Ultramontan je, kdor drži in čuti s papežem; in tako je to povsem častna psovka za vsakogar. Ljutomerska župnija šteje 6972 duš. Vsi ti so križeni, so pravi rimski katoličani, vsi spoštujejo papeža in so torej vsi „ultramontanci“. Sredi med njimi pa torej živi meko človeče, ki ni katoliške vere, najbrž kak luteran ali kalvin, sovražnik papeža, pročodrimovec in ta sme nekaznovan zmerjati katoličane! V Čitalnici v Ljutomeru, ali pravzaprav v gostilni gosp. Sršena pa se zvečer zbero narodnjaki, tu pade marsikatera „modra“ misel, ki se takoj uporabi za „narodni napredek“, tukaj se čita „Slovenski Narod“, krog modrih se posmehuje in dela razne opazke glede te notice, nikakor jim ne „inponira“, da se učiteljice tako izpostavljajo, da se celo očitno s svojimi bivšimi učenkami kažejo pri slovenskih Marijini družbe! Čujte, čujte! Saj v Ljutomeru res „ni nikdo proti veri“! Ali vam naj to verujemo? Ali vam naj povemo, s čim vi nam ne „inponirate“? — Nadalje! Odkod pa dopisun ve, da deklice nosijo škapulirje, in da nosijo vse?! Škapulir, vernemu človeku sveta obleka, se nosi pod obleko, torej popolnoma skrito. Kdo in kako je deklice preiskoval?! Menda ne z röntgenovimi žarki?! Slovenske matere in mladenke, ki svoje nekdanje učiteljice še zdaj tako čislate in jih hvaležno v srech nosite, vprašam vas, kaj rečete k temu, da vaše dobrotnice sramoti in opluje neko dobro znano človeče v Ljutomeru? Krščanski stariši, ki pošiljate svoje otroke v šolo k tem dobrim učiteljicam, kaj rečete vi k temu? Cunjav časnik „Slovenski Narod“ smeši vašo vero, tisto vero, za katero so vaši očetje na lepem Murskem polju vsi pretilivali svojo kri, smeši in zmerja tiste osebe, pred katerimi se vi spoštljivo odkrivaste in bi jim najraje hvaležno poljubljali roke, ker vam lepo odgojujejo vašo ljubo deo. In ta cunjav časnik visi dan za dnem v gostilni gosp. Sršena, ki sam pošilja svoje pridne deklice v šolo k napadenim učiteljicam. Gospod Fr. Sršen, kaj pa vi rečete k temi? To drzno vprašanje vam stavi — ultramontanovec do poslednjega izdihljeja.

Slovenjegraški okraj.

s Šmartno pri Slovenjgradu. Veselica, katero je priredilo bralno društvo šmarsko, je nad vse pričakovanje sijajno izpadla. Dasi vreme radi pozne jeseni ni bilo več bogvekaj ugodno, vendar je prišlo ljudstva od vseh strani toliko, da jih veliko sploh ni dobilo več prostora in so morali oditi. „Narodni dom“ slovenjegraški ima obširne prostore, a ta večer je bilo vse pretesno. Pa so se tudi potrudili pevci in igralci, da so pokazali občinstvu sad svojega truda. Mešan in možki zbor pel je dovršeno, in komaj so pričakali ljudje, da se je dvignila zavesa in so zagledali zaane obraze iz zmiraj lepe žaligre „Mlinar in njegova hči“. Splošna sodba je bila, da so bili vsi igralci na svojem mestu in da je igra izborna izpadla, kar je pričalo tudi

dolgotrajno ploskanje. Na občno željo se je morala igra prihodnje nedelje ponoviti in se bo gotovo vsako leto ob Vseh svetnikih z uspehom igrala. Bialno društvo šmarsko ima lep moralen in materijalen uspeh in se bo na podlagi takih uspehov lahko razvijalo in cvetelo.

s Mislinje. Nek človek je napadel v „Štajercu“ dne 11. novembra 1906 št. 23. poštene gospode, gospe in gospodične ter v svoji domišljavosti premešča celo cerkvenega predstojnika. Na vse njegove neresnice in obrekovanja odgovorilo bo okrožno sodišče v Celju. Temu človeku bi svetovali, naj gre še v ljudsko šolo, da se bo pisati in računati in npravnega življenja pa tudi katekizma naučil. Fant, ki še vojaški naborni dolžnosti ni zadostil, hoče učiti skušene učene može. Raje naj misli, kako bo preživel svojo izvoljenko, s katero ima nezakonskega otroka. Kdor ima maslo na glavi, naj ne gre na solnce. Naj vtika svoj nos tam, kjer je polno smetja in nesnage, a poštene družine naj pusti v miru, da ne bo prišel s kazenskim sodnikom v dotiko. Kdo je zasejal prepir in kdo nadaljuje prepir v občini? Ako imaš ti, dopisna, le toliko spomina, kakor bišmi petelin, potem bodeš lahko odgovoril na to vprašanje, toda ti vse pozabiš, celo to, da si že vtretjič v „Štajerca“ dopis poslal in poštene ljudi blatil, drugače ne bi žandarmu rekel, da je morda Aberšek ali Robnik ali celo krčmar Jaklinove gostilne Ludovik Kožuh v „Štajerca“ dopise pošiljal. Tudi nekega drugega si kot dopisnika imenoval, a zdaj si se izdal, ker dobro poznamo tvojo slovenščino in slovniško znanost. Če se ne poboljšaš, bomo ti nekaj povedali o metamorfozi vode in o gorečih treskah. Podgostaču iz Slovenjgradca k nam privandranemu Robniku pa bi svetovali. Namesto, da neke kvkvice občanom kažeš in se hvališ, da boš celo leto gospoda župnika po časnikih blatil, pa tudi druge poštene ljudi napadal, raje skrbi, kako boš sebe, ženo in otroke preživel in pod katero streho boš spal.

Celjski okraj.

c Petrovče. Narodna stranka že „dela“. Naše občinske razmere so se vendar enkrat uredile. Dne 15. nov. je bil že v četrtič izvoljen županom gosp. Ant. Koren. Ker se je umešavala v to volitev nova narodna stranka in si tudi izvojevala prvo blamažo v Savinjski dolini, je vredno, da izve o tem širša javnost in posebej še naš kmet. Že dolga leta trudili so se celjski posilnemei pridobiti tal v naši občini in spraviti na županski stolec narodnega odpadnika. Ni se pa posrečilo in se ni; vedno se je ta namera razbila ob narodni zavednosti našega kmeta. A pričela je delovati narodna stranka in prišli so njeni „najčistejši“, kakor dr. Kukovec, dr. Serbec in še nekdo, kateremu se za zdaj prizanesemo, ter begali naše kmečke odbornike, hujskajoč jih zoper dosedanega zaslužnega župana gosp. Korena. Uspeh seve ni izostal; le par glasov je manjkalo in petrovška občina bi bila imela nemškega župana. Čestitamo novi stranki na njenih razboritih političnih otrocih. In kaj je g. Koren zakrivil, da so ga hoteli vkljub priznanim zaslugam zavreči? Odeš se mu je zdelo, iskati sveta pri teh najnovejših kmečkih prijateljih, ali pa revež še ni vedel, da so oni edini poklicani voditelji kmeta. Vrhu tega kaže mož povsod in brez strahu svoje katoliško prepričanje in kar je najhujše, „Narodni list“ pravi o njem, da je baje celo prijatelj duhovnikov. Res je, da je imel nesrečo v svoji rodbini, a njegovi kmečki tovariši so hoteli in tudi dali zadoščenje možu poštenjaku za vse tozadavne neosnovane napade s temi, da so si ga zopet vkljub ali pa morda ravno zaradi hujskanja „čistih“ izbrali županom. Savinjski kmet že sam misli in ne potrebuje gospodskega vodstva, kar bo še bolj pokazal v krepki kmečki zvezi. Zraven se pa smeji celjskim gospodom, da v tako dolgih letih niso spoznali, kako so izgubili pri njem vso zaupanje. Morda so si jo pa s svojo najnovejšo blamažo nazaj dobili? Kaj mislite, kmetje?

c Šentjur ob juž. žel. Šentjurski kmetje so sklenili, da pošljejo „Narodni list“ nazaj. — Zakaj? Prvič zato, ker je pri stranki „Narod. lista“ Blaž Urleb — slaboznani župan —, ki je kriv prevar in škod, ki so zadele ves Šentjur, kakor tudi posamezne kmete. Kakor je nfarbal nas kmete, tako bo tudi vas, ki boste v njegovi stranki „Slov. Narodu“, „Štajercu“ in „Narod. listu“, ki so pobratimi, ne gremo na lim. — Drugič pošljemo „Narod. list“ nazaj zato, ker se razpošilja posameznikom naravnost iz tistega društva v šentjurskem trgu, kateremu je ime „Ljudska knjižnica“. To društvo se je ustanovilo pod visokim „narod sebi“ pred par dnevi, pa je že pozabilo svojih vzvišenih namenov! Mi kmetje pa svetujemo odboru te knjižnice, — udov

tako nima — naj „Narod“ in „Narod. list“ le sebi žrtvuje, ker narod kmečki se jih sramuje.

c Dobrna pri Celju. Zadojč nismo nikjer mogli najti poštarja Gola, zdaj pa skoro ni mogoče najti — pošte na Dobrni. Gol je prestavil svoj urad nekam drugam, in samemiki „cegle“ na hišnih vratih bojda pove, kje se nahaja poštni urad. Gol! Kaj pa ko bi nabil slovenski napis, da bi tudi Slovenci vedeli, kje te naj iščejo, če hočejo kaj na cesarski pošti! Svojim redko nasejanim „nemškim“ prijateljem pa lahko ustmeno poveš, kje da si! Kaj je napolnje Gola, da se je preselil, in kdo mu je dal dovoljenje in kdo denar, še ni znano, pa se bo že zvedelo, če ne na Dobrni, pa malo višje. Govori se sicer, da so bojda dosednji prostori — mokrotni. Naenkrat vendar niso postali mokrotni! Leta in leta je bil poštni urad v njih, bili so različni poštarji oz. poštarice, in tudi sam Herman Gol bil je dolgo časa že v njih, a nikomur ni bilo mokrotno, Golu pa je naenkrat postalo mokrotno. Če je torej mokrotno celo na solčno stran, mora najbrž celo poslopje „Wiesenhau“ biti mokrotno, torej bo moral gledati Gol, da pride v kako drugo poslopje. S tem mu še ni pomagano, če je zlezal nekam v prvo nadstropje. Dosedaj so bili že različni nedostatki na dobrnski pošti, od sedaj bodo lahko še večji, ker ljudje niti ne vedo, kje da uraduje Herman Gol. Po našem mnenju bi pač bilo zanj najbolj suho — izven Dobrne! Saj je vendar toliko suhih krajev po svetu! Gol! Kaj praviš k temu?

c Laški trg. Vedno bolj naraščajoče število nemških šol po Slovenskem vznemirja posebno nas Laščane, ki imamo dannadan pred očmi, koliko take šole slovenskemu narodu škodujejo, ki vidimo, kako raste število narodnih odpadnikov ali vsaj brezbriznežev, odkar obstoji taka šola tudi pri nas. V srečo te zabolj, ko vidiš prihajati iz nemške šole polovico kmečkih otrok, ki te pozdravljajo z nerazumljivim nemškim pozdravom. Žalostno pa je pri tem najbolj, ker nam vest očita, da je temu naša nedelavnost, premalo navdušenje in naša komoditeta zlasti pa naša nesloga kriva. — Koliko lepih idej se je že sprožilo pri nas, koliko dobro obetajočih društev osnovalo. Imeli smo čitalnico, še preden so jo ustanovili Celjani. Krepko se je razvijalo narodno življenje že pred skoro pol stoletja v našem trgu, predstavljale so se igre, prirejale „besede“, vse je bilo na najlepšem potu do slovenske samostojnosti. Žal, da ta delavnost ni bila trajna. Ošli so tedanji baditelji naroda, deloma pomrli in niso našli vrednih naslednikov, čitalnica pa je zaspala. — Pred 12 leti ustanovilo se je bralno društvo z namenom, buditi naše širše ljudstvo, je izobraževati in podučevati, a stavijo se mu na vseh straneh zapreke in prišlo je že tako daleč, da nima prostora, kjer bi se mogle vršiti razne vaje, delti časniki in bi se mogli shajati Slovenci. Kaj čuda, da ne pride do prave veljave in vspeha. Manjka pa tudi moči, katere bi se hotelo pobrigati za to vevlačno društvo, ki je še edino, katero takajšnje Slovence nekoliko družji. Prepriamo se rajši med seboj, kot da bi šli skupno proti nemčurjem. Naša inteligenca se rajši zabava v nemških gostilnah z nemškimi narodnimi in verskimi nasprotniki, kot pa da bi sedela v slovenski gostilni pri ednem omizju s svojimi rojaki, ki so nekoliko drugačne misljenja kot ona. Nemčurji pa med tem se smeje delajo in nam grabijo otroke pred očmi ter jih bašejo v nemško šolo. Pribiti hočemo za danes, da ako bi ne bilo kmečkih otrok in otrok pivovarskih uslužbencev, bila bi nemška šola onemogočena. Pred nekaj leti bilo je še drugače, kmetje so bili bolj zavedni in ponosni Slovenci, pivovarna je bila bolj energična. Kako možato se je rešila slovenska zastava iz rok grabežljivih nemčurjev! — Ljudje božji! zdramite se vendar! Kaj se pripravate med seboj in lenuharite? Poglejte vrste naših nasprotnikov, kako se množijo z našimi ljudmi, katere smo mi zanemarjali in pustili v nevednosti. Na resno delo! Vsak bodi na svojem mestu trden kot skala. — Vsi pa k bralnemu društvu, kjer dobi vsak dosti podučnega berila, da si razširi svoje znanje in spozna najzanimivejšo stvar na svetu, to so naši narodni in verski odpadniki — nemčurji.

c Vozni red na železnici Spod. Dravograd—Celje. S 1. decembrom t. l. se vpelje na tej železnici nov vozni red. Med Celjem in Velenjem bo vozil nov osebni vlak, ki bo odbajal iz Celja ob 4. uri 8 minut popoldne in pride v Velenje ob 5. uri 39 minut. Vlak, ki pride ob 6. uri 58 minut v Velenje, bo vozil do Celja in sicer iz Velenja ob 7. uri 4 min., v Celje dojde ob 8. uri 30 minut zvečer. Dosedanji osebni vlaki bodo hitrejši vozili, da bodo imeli zvezo z vlaki južne železnice.

c Št. Rupert nad Laškim. Redko slavnost smo obhajali pri nas v ponedeljek 12. t. m. Poročili

sta se dve sestri iz „Marijine družbe“: Marija in Marjeta Ulaga iz Svetina. Ob tej priliki je gosp. župnik Možišek v cerkvi in na svatovščini z lepim govorom počastil vse navzoče in posebno omenjal, da še ni doživel take gostije, da bi se dve sestri na en dan poročili. Mladima paroma veselo bodočnost!

c Volitev župana v Šoštanju. Zopet so se zbrali v občinski pisarni dvanajsteri nemški odborniki, da bi volili in izvolili župana. Pa zopet so se zbrali brez uspeha! Tokrat jim je predsedoval naš pravi vladni komisar, neizogibni Zoffal, katerega je nekaj časa nepristranski in gospodni koncipist dr. Hoffmann samo nadomestoval. Gospod Zoffal ponižal se je tako nizko, da je pri dostavljanju vabil k županovi volitvi sam opravljal posel občinskega sluga. Morda je to storil misleč, da bo bolj držalo. Pa vendar ni držalo in mlatili so „nemški“ odborniki s Zoffalom vred zopet prazno slamo! O ti presneti § 35. občinskega volilnega reda, zakaj jim delaš toliko situosti, skrbi in „krivice“, kajti če bi tebe ne bilo, bi Šoštanj že imel — nemškega župana!

c Hmeljarji pozor! Iz Sav. doline se nam piše: Pred desetimi in več leti pritoževali so se hmeljski kupčevalci prav pogosto, da se jim je odposlani hmelj „vžgal“, to se pravi, hmelj se jim je vsled nedostatnega sušenja pokvaril; dandanes pa se vse tudi pogosto čuje, da so si hmeljarji vsled preobitega sušenja hmelj skoro uničili. Takéa hmelj se namreč zdrobi v sama pleve in ima obilokrat zažgani lupulin. Če tudi prvo gorje ni manjšo od drugega in drugo ni večje od prvega, se vendar lahko trdi, da je spodnještajersko hmeljarstvo prav zdaj napredovalo, odkar so se vpeljale nova sušilnice, brez katerih si sedaj sploh hmeljarstva misliti ne moremo. Le-te so za hmeljarja pa le takrat velika dobrota, kadar ve ž njimi pametno in previdno ravnati. Nove sušilnice so različne; vendar ste se dosedaj najbolj obnesli Linhartova in Lorberjeva. Zastne razlike med obema sušilnicama prav za prav ni in se obe hmeljarjem prav gorko priporočate. To, kar je pri obeh sušilnicah najvažnejše, namreč spravljanje hmelja iz zgornjih let na spodnje, to ni iznajdba ne Linhartova, ne Lorberjeva, ampak nekega E. Sykora iz Zg. Ročova na Češkem. Prve sušilnice sploh pa je začel postaviti neki Josip Vejaček v Rakovniku na Češkem. V tem mestu se izdelujejo tudi Linhartove sušilnice, katere se vsled obile tovarnine precej podražijo. Lorberjeve sušilnice, katere se izdelujejo v Žalcu, se odlikujejo še posebno z novo kurilno pripravo, po kateri se blizu tretjina kuriva prihrani — kar se pri visoki ceni premoga gotovo mora upoštevati. Samo ob sebi je pač razumljivo, da je treba sušilnice, bodi si Linhartove, Lorberjeve, Löchnerjeve ali druge, v teku let tudi popravljati in vsa ta dela v Savinjski dolini in sploh na Spodnjem Štajerskem zamore točno in dobro opraviti le Lorberjeva tovarna v Žalcu. Hmeljarji, sezrite torej pridno po novih sušilnicah! — Izkušen hmeljar.

c Umrla je dne 5. novembra t. l. pridna gospodinja Ana Zdolšek, vlepesestnica na Bobovem pri Ponikvi, v starosti 72 let. Ranjka je bila izobražena gospodinja, kakor jih je žalibog danianes malo, ob enem pa tudi mati revežev, kateri jo bodo zelo pogrešali. Svetila ji večna luč!

Brežiški okraj.

b Buče. Kmetijska podružnica za kozjanski okraj zboruje v nedeljo, dne 25. novembra ob 3. uri popoldne na Bučah v gostilniških prostorih gosp. Vaha. Govoril bode gosp. dr. Jamkovič o pomenu in koristi kmetijskih podružnic, potovalni učitelj gosp. Ivan Bele o gospodarskih vprašanjih. Vsi kmetje in prijatelji kmečkega stanu se vljudno vabijo k udeležbi.

b Kozje. Dne 4. listopada je bil shod v Lesičnem prav dobro obiskan. Udeležencev je bilo mnogoštevilno od vseh strani kozjanskega okraja. Pončni govor je imel potovalni učitelj gosp. Bele o trtarstvu in sadjarstvu. Razjasnil je marsikateri nedostatek naših vinorejcev. Govorilo še je več govornikov. Sprejele so se tudi tukaj resolucije kakor na drugih shodih v našem okraju. Predsednik je nato zaključil zborovanje s trikratnimi „živijo“ klici na presvitlega cesarja in sv. očeta. — Dne 18. listopada so plapolale raz steh očetov Slovencev razne zastave, kakor cesarske, deželne, največ pa slovenskih in ena na oknu župnišča pa papeževa. Ob tej priliki moram opozoriti na eno napako. Bila barva mora biti na drogu od zunaj, ne pa od znotraj pri strehi. No, me bolste radovedno vprašali, kaj pa je bilo ta dan v Kozjem? Oj, prav rad vam povem. Naši učitelji iz celega kozjanskega

okraja so obhajali 25 letnico učiteljskega društva. Z raznovrstnimi zastavami so pokazali naši tržani, da spoštujejo učiteljski stan in tako povzdignili njih jubilejno slavnost. — V nedeljo, dne 25. listopada bode zborovalo bralno društvo. Ob tej priliki vabi in kliče v svojo kolo vse prijatelje društva, vrle može, žene, fante in dekleta. Upamo, da se bode redno ustanovilo medeljsko predavanje. Tako boste izvedeli vse, kaj se po svetu novega godi. Posebno se bo govorilo o gospodarskih stvareh. Pristop k društvu je vsakemu prost. Premožnejši udje plačujejo na leto 2 K, sredno premožni 1 K, ubožnejši pa po 10 v. na mesec. Upamo, da bode zmogel to svoto vsak, še najubožnejši pastirček. Vsi ti nabrani denarji se bodo porabili za društvene knjige in časopise. Naj ne bode v kozjanski župniji nikogar, ki ne bi bil ud društva!

Iz drugih slovanskih dežel.

† Pesnik Simon Gregorčič obolet. Naš dični pesnik Simon Gregorčič je v petek 16. t. m. nenadoma zbolel, a se mu je že na bolje obrnilo.
 † Ljubljana ne dobi kornega poveljstva, je izjavil vojni minister poslancu dr. Žitniku.
 † V Budjevicah na Češkem so se vršile minuli teden občinske volitve, pri katerih so si priborili Čehi tretji razred. Mesto ima polovico češkega in polovico nemškega prebivalstva. Do sedaj so bili samo Nemci v občinskem odboru, zato so delali z različnimi sredstvi, da bi ostalo pri starem. Zaradi te zmage so nemški listi skoraj znoreli. Z Nemci je volil tudi tovarnar Hardmuth, ki prodaja tudi pri nas svoje svinčnike. Mnogo Slovencev je sklenilo, da ne kupujejo več njegovih svinčnikov.

Narodno gospodarstvo.

Letošnja žetev je obilnejša od lanske. Pšenice se je pridelalo v tisočih hl:

	1906	1905
v Evropi	677.400	666.900
" Ameriki	363.500	339.300
" Aziji	145.900	129.700
" Afriki	19.200	13.700
" Avstraliji	26.000	27.500
Skupaj	1232.000	1177.100

Ali uvoz res zniža ceno pridelkom? V okolici Budimpešte se je pojavila med kuretino kuga, ki je ugonobila skoro vso kuretino. To kugo je prinesla tja kuretina, katero uvažajo iz balkanskih dežel. Vseled tega je cena kuretine in jaje nenavadno poskočila, ker vsega primanjkuje. To je zopet dokaz, da uvez mnogokrat ne povzroči, da se cena zniža, ampak, kakor v tem slučaju, občutljivo zviša ceno odjemalcem, na drugi strani pa škodi kmetovalcu, kakor v tem slučaju, ker so poerkale kure.

Vinski semenj v Krškem, ki se je vršil v soboto 10. t. m. je bil prav dobro obiskan; od strani kupcev sicer pač nekoliko slabejše od poprejšnjih, a vendar se je razvila prav živahna kupčija. Prodalo se je do 3600 veder; z ozirom na sedanje visoke cene je to veliko. Letos se je že popred, koj po argatvi, mnogo pokupilo.

Koruze so letos pridelali na Ogrskem in Hrvatskem mnogo, več kakor izza dolgo let. Lani so je pridelali 24 milijonov met. stot., letos pa 40 milijonov.

Književnost.

Voditelj v srečno večnost. V založbi Katališke knjigarnje je izšel ličen in krasen molitvenik: "Voditelj v srečno večnost". Cena molitveniku, vezanemu v šagran, z zlato obrezo in s pregibljivimi platnicami so: po 250 K, 3 K in 340 K, v isto majoje z zlato obrezo in vatiranimi platnicami po: 265 K, 3 K in 350 K. Molitvenik toplo priporočamo!

Ilustrovani narodni koledar je izdala "Zvezna tiskarna" v Celju. Koledar krase lepe slike iz naše spodnje stajerske Švice — Savinjskih planin. Cena je: broširan 1 K, elegantno vezan 1 K 50 v, po pošti 20 vin. več.

Najnovejše novice.

Shod v Jurklostru. Katol. politično društvo v laški okraj je imelo 18. nov. v Jurklostru shod. Društveno je bila neka zmešnjava glede časa zborovanja, se je zbralo vendar nepričakovano veliko

mož in fantov. Za predsednika je bil izvoljen kmet Franc Guček in za zapisnikarja kmet Marko Senica. Prvi govornik je razložil pojem splošne volilne pravice in njen pomen za kmečki stan; zavrnil je tudi nekatere pomisleke, ki jih sovražniki volilne pravice radi naštevajo. Živahni „živio“-klici so bili znamenje, da jim je šel govor od srca. — Drugi govornik dokaže s številkami, kako propada kmečki stan in kako se zadolžuje in da je zadnji čas, da se proti temu začne resno delo. Omeni, da najvpešnejši pripomočki niso v naših rokah, n. pr. ustanovitev kmetijskih in obrtnih šol, sklepanje carinskih pogodb, preostrojitev zavarovanja itd., pridemo pa do njih po vstanovitvi kmečke zveze. Ona bo klicala na svoje shode državne in deželne poslance in jim svoje želje donášala. Misel o kmečki zvezi je vplivala kakor grom na poslušalce. Hkrati so bili vsi prepričani, da je v kmečki zvezi res rešilna moč, ki bo kmetu pomagala do boljšega stanja. Nato so se sprejele sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani na shodu v Jurklostru, pozivljajo merodajne kroge, da se naj v kratkem času ustanovi kmečka zveza, ki bo na katoliški podlagi delala za zboljšanje kmečkega položaja. 2. Pozivljajo državne in deželne poslance, da se naj potegujejo za ustanovitev kmetijskih in obrtnih šol na Slovenskem štajersku. 3. Da se naj upelja primerno zavarovanje.

Rečica ob Savinji. Župnik Andrej Podhostnik iz Dramelj je imenovan za župnika na Rečici ob Savinji, kjer bode slovesna instalacija v nedeljo dne 2. dec. 1905.

Sv. Jakob v Slov. gor. Št. Jakobčani, vsi na volišče! Pokažite Škofu, da se ne pustite od njega za nosa imeti! Pridite tokrat še v večjem številu na volišče! Volite poštene može, ki bodo skrbeli za občinsko gospodarstvo!

Občinske volitve v celjski okolici so razveljavljene. Zopet nov škandal!

Občinske volitve v Mariboru. Včeraj 21. t. mes. je volil tretji razred, pri katerem so zmagali vsenemci nad socijaldemokrati.

Ormož. V nedeljo, 25. t. m. vrši se prvi „večer za stariše“ v prostorih slovenske šole. Pogovarjalo se bode o vzgoji otrok, ter kako hoče tukaj šola podpirati stariše in obratno, kako naj bi stariši pripomogli učiteljem do večjih uspehov na vzgojevalnem polju. Začetek je ob 6. uri na večer. Vstop je dovoljen le starišem. — Zatem se vrši tombola v gostilni gospe Gemzijeve v prid šolarske kuhinje. K tomboli, ki se začne ob 7. uri, so vsi prijatelji slovenske šole prav prijazno povabljeni in naprošeni, da poklonijo prav mnogo dobitkov. Dobitki se naj blagovolijo v nedeljo do 3. ure popoldne spraviti v gostilno gospe Gemzijeve.

Pojasnilo. Od mnogih strani se je izražala podpisaneu uredništvu velika nevolja, da v svojem listu ne objavimo dnhovskih sprememb. O tej zadevi podamo pojasnilo, da uredništvo ne zadene na tem nobena krivda. Uredništvo bi spremembe rado objavilo, pa močno obžaluje, da tega ne more storiti, ker od merodajne strani ne dobi nobenih informacij. Toliko v pojasnilo. Uredništvo.

„Časopis“ za zgodovino in narodopisje 3. in 4. snopič je ravnokar izšel in se te dni razpošilja.

Makole. V teku kakega meseca je bilo v makolski župniji več požarov. Zadnjega je provzročila zlobna roka. Oblasti imajo zločinca že pod ključem res čudno, da je zločinec, kakor se govori, celo noč med prasketanjem ogaja ležal v jarku pod cestnim mostom.

Nesrečen strelec. Ponoči dne 8. m. m. je zbudila posestnika J. žefa Janžekoviča v Sterijancih njegova žena ter mu rekla, da so lopina vrata odprta in da je brčkone kak tat v hiši. Mož je hitro pograbil puško in hitel v vežo. Zaklical je glasno: „Kdo je?“, na kar se mu pred pragom nekdo oglasi. V trenutku je sprožil Janžekovič puško proti postavi, ki jo je videl v temi. Zadet se je zgrudil na tla in ko ga je Janžekovič bliže pogledal, je spoznal, da je to njegov nečak 11letni Janez Marinič, ki je šel na stran. Deček je umrl čez nekaj ur. Janžekovič se je moral radi tega zagovarjati pred sodnijo. Bil je obsojen na pet dni zapora.

Št. Peter pri Mariboru. Od tam se nam poroča, da je posestnik Matija Koronik zapustil še le 3 t. m. domačo hišo in ne 14 dnij prej. Županskemu uradu se o tem ni nič naznanilo, ampak se le čez šest dnij oročnikom; torej županstvo ni moglo nič ukreniti. Sploh se je pa govorilo, da je izginoli šel k sorodnikom. Torej se županstvu ne more očitati malomarnosti.

c Braslovče. Dae 18 t. mes. se je pomikal nenavadno dolg spreved na braslovško pokopališče. Nesli so k večnemu počitku skrbno mater in pridno gospodinjico Terezijo Rojnih. Pokojnica je bila vedno naklonjena vsem narodnim društvom in je še v oporoki „Pevskemu in bralnemu društvu“ nekaj darovala. Ko so na grobu peli perci žalostinko, je iz mnogo src kipela vroča molitev za blagor njene duše. Bodi ji blag spomin!

Društvena naznanila.

Bralno društvo v Zavrču priredi v nedeljo 25. listop. v gostilni g. Fr. Mihelič veselico s sled-čim vspreedom: 1. Pozdrav predsednika. Gledališka igra. 3. Prosta zabava: šaljiva pošta, srečolov, boj s konfeti itd. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 40 v, stojšče 20 v. Pribitite tega dne vsi od blizu in daleč k veselici ter rešite društvo pogina!

Občni zbor „Narodne čitalnice za Slovenjigradec in okolico“ se vrši v soboto 8. grudnia 1906 ob treh pop. v „Narodnem domu“ v Slovenjgradcu.

Kmetijsko bralno društvo v Petrovčah priredi prihodnjo nedeljo, 25. novembra t. m. v prostorih g. Ježovnika gledališko predstavo: „Lurska pastarica“. Petje oskrbuje dekliska sveza. Začetek točno ob 5. uri. Na veselo svidenjel Odbor.

Podružnica „Slovenskega čebelarskega društva“ za ormoški okraj ima svoj občni zbor v nedeljo 25. novembra ob dveh popoldne v 4. razredu ormoške okoliške šole. Tudi neudi ste prijazno povabljeni, da kaj čujete o pravilni čebeloreji. Odbor.

Slov. kat. delavsko društvo v Trbovljah obhaja v nedeljo dne 25. t. m. ob 4. pop. pri g. Žagarju (Pustu) svojo 10 letnico s slavnostnim govorom dr. Kreka in žaloigro „Mlinar in ajevova hči“, in drugim sporedom.

Bralno društvo pri Kapeli blizu Radgone priredi v nedeljo dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni g. R. Horvata veselico s poučnim predavanjem, tombolo, petjem in drugim razveseljevanjem. Svira novoustanovljeni goslarško-tamburaški klub kapelski. K obilni udeležbi ujudno vadi odbor.

Bralno društvo za ljutomersko okolico uprizarj v nedeljo 25. t. m. v dvorani g. Kukovca ob 6. uri zvečer gledališko predstavo: „Raz Marijino sres“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Laškem ponovi v nedeljo dne 2. decembra ob 3. uri popoldne veseligo: „Trije tički“.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo dne 25. listopada svoje redno letno občno zborovanje točno po večernicah ob 3 uri popoldan v čitalničnih prostorih.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 25. t. m. priredi tukajšnje „Bralno društvo“ predstavo narodne igre „Martin Krpan“ v uti ge. Trstenjakove. Svira tudi priznana Kocmutova godba. Začetek točno ob pol 4 uri. Vstopnina zelo nizka: za sedeže 1. vrste 50 v., za sedeže 2. vrste 40 v., za stojšča 20 v. (Sedežev je 150, na stojšču pa je prostora za 300 ljudi.) Naj si vsakdo zapomni svoj sedež, da ne bo zmešnjav! Nikdo se naj ne vstraši tega, da se igra v uti! Kajti le-ta je sedaj dvojnato obita ter vsestransko dobro zavarovana zoper veter in mraz; vrh tega se bo v nji kurilo. Še vroče vam bo, ako skrbite, da bo uta natlačeno polna — kar želi odbor „Bralnega društva“.

Listnica uredništva.

Dramlje: Dopisa zaradi bika ne razumemo. Piš te natančneje! Pozdravi! Guštanj: Pride v „Naš Dom“. — Rečica: Vseled pomanjkanja prostora nam ni bilo mogoče priobčiti Vašega dopisa. Prihodnjč gotovo! Oprostite! — Sv. Benedikt: Morate preložiti, ker je isti dan ustanovni shod „Zveze“. — Staravas, Sv. Jakob v Slov. gor., Laško, Dramlje, Mi-linje, Konjice: Ni bilo mogoče spraviti v to številko! Oprostite torej pride vse prihodnjč, kar ni zastarolo. — Št. Ij: Hvala pride prihodnjč!

Tržne cene

Mariboru od 17. novembra do 22. novembra 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	40	—	—
riž		14	20	—	—
ječmen		16	—	—	—
ovca		16	—	—	—
koruza		15	50	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		4	80	—	—
slama		4	80	—	—
šola	1 kg	—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	40	—	—
surovo maslo		9	60	—	—
maslo		2	—	—	—
špeh, svež		1	30	—	—
kelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
maliko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ „ „ kislá		—	80	—	—
kelje	100 glav	7	—	—	—
jajca	1 kom.	—	10	—	—

Loterijske številke.

Dne 17. oktobra.

Gradec	34,	28,	71,	77,	53.
Dunaj	56,	72,	21,	49,	6.

Vsaka beseda stane 2 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava p. dogovora.

Najmanja objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vln.

Inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridjati znak za odgovor.

Ilasovir, modern, z lepim in močnim glasom se takoj proda v Rušah pri Josipa Turin. 697 (3-3)

Služba organista in cerkvenika v Skomru se razpisuje do dne 0. novembra t. l. — Sposobni za tajništvo v občini, ki šteje okoli 200 šteilk, ali rekodelci imajo prednost. — Če pove župni urad v Skomru pri Velenju. 702 (3-8)

Hiša na piferiji mesta Maribor, ker je že gostilna z vsemi potrebnimi prostori, tudi mesnica, ledenica, ki se lahko v najem pivovarni, nekaj malih stanovanj, zraven še stavbišče, 0 let davka prosta, ob državni in krajini cesti, lepa lega za prihodnost, e proda. Kdo, pove uprav. 578 6-7

Prtilična hiša za 5 strank, dvoišče in vrt, ob okrajni cesti, v bližini pekarnice, cerkve in šole, kjer je sedaj oranjarija, lepi lokali za eventualno povečanje ali pa za gostilno, se po ceni proda. Prodajalca pove uprav. 579 6-6

Znano po oeni se kupi vse rezno blago, zgotovljene obleke in perilo v saki velikosti pri Adolfu Wesiak, Maribor, Dravska ulice 4. 608 5

Štampilje iz kavnika, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15. (11 6)

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo sčasoma iznajti sredstvo za rast brki in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je Kaporil št. 11. Cena franko na vsako pošto: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 635 7

Enonadstropna hiša z malimi stanovanji, južna lega, v novi ulici, ki bo v kratkem zvezana s središčem mesta in bo potem okoli 5 minut od glavnega ozir. stolnega trga oddaljena, gospodarsko poslopje, vrt, dvorišče itd. okoli 10 let davka prosta, se po ceni proda v Mariboru. Naslov pove upravništvo. 577 6-6

Vsake vrste debila od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjem posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 6-18

Vsem posestnikom vinogradov. Naznanjam, da bom imel letošnjo jesen in pr. hodno spomlad 32.000 na suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na Rip. Portal.: 12.000 šipons, 10.000 laški rilček, 5000 silvanec, 3000 burgundec, 1000 muškati in 1000 žlahtina, bela in rdeča. Prodajam edino le I. vrste dobro vkoreninjene in dobro zaraščene po 140 K 1000 kom. Za jesen odvezete trte sprejemam naročila do 15. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. Na naročila brez are se ne bom oziral. Franc Muršič, posestnik in trtnar v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptuj. 672 (10-7)

Službo majerja išče čenjen m. ž., ki razume vso gospodarstvo. Naslov pri upravništvu. 723 2-1

Hlapec (strežnik) se takoj sprejme v kn.-škof. dijaško semenišče v Mariboru. 727 1-1

Kavarna in gostilna v Studencih, Šolska ulica št. 211, se bo na novo odprla v nedeljo 25. t. mes. popoldan. Takrat bo koncert in bodo pripravljena raznovrstna topla in mrzla jedila, kakor tudi najboljšo vino in sveže Goetzovo marčno pivo. K mnogobrojnemu obisku se priporoča Marija Nekrep, gostilničarka in posestnica hiše. 1-1

Lepo posestvo, na lepem kraju, 10 minut od železniške postaje, 1 uro od Maribora, novi hrami zidani z opeko kriti, blevi za konje, krave in svinje, vse novo, sadonosnik, sedem oranjih njiv, veliki travnik, rodovitno polje, gozd z debelim lesom se proda za 3.800 gl. Položiti je 800 gl., drugo po obrokih. Proda se zaradi selitve. Kupci se naj oglašijo na Zgornjem Radvanji št. 69. Fr. Kušir. 1-1

20.000 rezanic za cepljenje od „riparia-portalis“ ima na prodaj Karl Sigl, R. Slatina. Naročila se sprejemajo že sedaj. Cena po dogovoru. 725 2-1

Pozor, kmetice in dekleta! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kaporil št. 11. Ista deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj luskin na glavi.

Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 635 7

Izjava. Podpisani sem dne 12. t. m. gospoda Vinkota Stoparja, učitelja v Št. Ilju pri Velenju, brez povoda javno ozmerjal in žalil. Obžalujem to svoje dejanje in prosim imenovanega gospoda tem potom odpustitja. 724 (1-1) Št. Ilj pri Velenju, 14. list. 1906. Anton Cviki, p. d. Borčan.

Za mesarje in gostilničarje! Zelo ugodna priložnost!

Zraven šole na najlepšem prostoru Sv. Jurja ob Ščavnici stoji že enonadstropna hiša z gostilno, mesarjijo in prodajo tobaka, h kateri spada še druga hiša, v kateri je sedaj poštni urad, velika lepa ledenica za približno 100 voz leda ter klavnica za živino. Gospodarsko poslopje, svinjak z 10 h'e/i, velik lep vrt za s'č vje in blizu 1 oral lepega sadonosnika, nadalje 20 oralov zemlje (njiv, travnika in gozda, 11 oralov v enem kosu) Lep vinograd, pri katerem je lepa zidana hiša, blevi za živino itd., vse z opeko krito, 1 oral trte, 1 1/2 oralov sadonosnika in pol oralov njive, lega jugozahodna ob Ščavnici, mlin ob veliki cesti v Okoslavcih na štiri tečaje z prešo za olje, h kateremu spada tudi lep travnik, je pod zelo ugodnimi pogoji za prodati.

Cena in pogoji se izvedo pri posestnici Mar. Trstenjak, gostilničarki in veleporestnici pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 726 (5-1)

Vizitnice izdeluje po nizki ceni Tiskarna sv. Cirila.

Vedno sveže špecerijsko blago, železna posoda, razna železnina itd.

čisto zastonj

se ne dobi nikjer, vendar pa prav po ceni v novo ustanovljeni trgovini 716 (3-1)

Franc Stranjšak pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice so v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Salame fine ogrske gld. 180; iz gnjati zelo priljubljene 130; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 150 za kilo.

Gnjat á la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 85 kr.; slanina 68 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.

Slivovka brinjevec, gld. 1.20 liter pošilja s poštanim povzetjem od 5 kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljeno leta 1835. Mnogo priznanj o dopostanem blagu. Kupujem vedno 161 brinjevo olje.

Štefan Kaufmann, trgovec z železnino v Radgoni 595 6

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Vabilo na izredni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Lenartu, registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se vrši dne 30. novembra 1906 ob 10. uri dopoldan v zadržnih prostorih. 722 ((1-1)

Vspored:

1. Sprememba pravil.
 2. Volitev enega odbornika.
- Ako bi ne bil pri tem izrednem občnem zboru zastopan najmanj deseti del vplačanih deležev, tedaj se razpiše v treh tednih drugi izredni občni zbor, kateri potem sklepa veljavno pri vsakem številu navzočih udov (§ 35. zadržnih pravil).

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo „CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“ v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške. 52-52

Gospod katehet! Ali že imate zapisnik učencev?

Cirilova tiskarna v Mariboru je za Vas priredila pet izdaj v lepi vezavi:

I za 250 učencev stane 1- K	V. za 520 učencev stane 1 40 K
II za 330 „ „ 1 20 K	VI za 610 „ „ 1 40 K
III za 490 „ „ 1 30 K	VI. za 1000 „ „ 2 60 K

Jamčeno več let!

: Vse ure so : natanko pre- : skušene! :

: Vsaka res : slaba ura se vzame za celo : ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gld. **3-80** naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 srebrnimi pokrovi od gld. **5-50** naprej

6-6 **Srebrne verižice po teži.**

Anton Kiffmann, Maribor.

Vzorna pravila za nepolitična društva dobite v trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru. 10 komadov stane 50 vinarjev.

Razglas.

Deželni odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju američanskih trt in sadonosnikov tudi v l. 1907 ustanoviti **viničarski tečaj** in sicer: 1. na deželni sadje- in vinogrejski šoli v Mariboru, 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru, 4. na deželni viničarski šoli v Gornji Radgoni in 5. na deželni centralni šoli v Spod. Bregu pri Ptuj.

Ti tečaji trajajo od 15. februarja do 1. dec. 1907. L. 1907. se bo sprejelo: v Mariboru 14, v Gornji Radodni 16, v Ljutomeru 12, v Lipnici 24 in v Spod. Bregu 20 sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, vso hrano in tudi 8 K mesečne plače.

Poučevanje na teh tečajih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 1. jan. 1907 dežel. odboru štaj.

V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in je priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. нравstveno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni, 4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, ves tečaj (od 15. febr. do 1. dec. 1907) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradec, dne 26. oktobra 1906.

07 (3-2)

Od dežel. odbora štajerskega.

Jožef Kolarič

mizarski mojster, Maribor

Franc Jožefova cesta št. 9 v lastni hiši
absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju,

se priporoča slav. občinstvu in čast. duhovščini v izdelovanje vseh

mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in oprave za sobe in prodajalne

ter vsako delo pri šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjšega in priprostejšega izdelka. — Načrti in proračuni zastoj. 488 8

Alojzij Pinter

trgovina v Slov. Bistrici (pri farni cerkvi)

priporoča celemu okraju vedno lepo zalogo vsakovrstnega zimskega blaga, sukno, loden, hlačevino, platno, velike robce itd.

Zaloga dolgega železa, obročev, osl, pločevine, žlc ter vse druge železnine. 101 (5-3)

Izvrstno kuhinjsko čebulo

več vagonov (100 kg po 8 kron 80 v) in

pristen med

(kg po 1.20 K) ima na prodaj

(1-1)

Kmet. podružnica Sv. Marjeta pri Moškanjcih
Sp. Štajersko.

Pozor! Bolnemu zdravje!

Čitaj! Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) K 8.40
36 stekleničic (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bledenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarih. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prsim, da se naročuje naravnost od mene pod n.šlbvom: 620 17

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Dokazano je, da je

Tomaževa žlindra

iz Tomasovih tovarn z. zo. p. Berlin W.

najboljše in ob enem na cenjeje umetno gnojilo ki obsegat sfarovo kislino, bodisi za travnike,

Zvezdna znamka.

polja, hmeljišča kakor tudi za vinograde. Čas za jesensko gnojenje je tu.

S cenami kakor tudi polčnimi spisi točno posluži
Trgovina z železnino
„MERKUR“, P. Majdič, Celje,
Preprodaja umetnih gnojil za Sp. Štajersko in Kranjsko.
669 (6-5)

Slovinci! Kupujte „Narodni kolek“!

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnje spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj različnih, dobrih vrst, na Ripario Portalis, Rupestris monticola in Solonis, cepljene na Laški rilček, Žlahtnino, Šipon rumeni, Burgundec beli, Zelenič, Muškati in Tramincec itd.
Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene; cena je za 1000 komadov 160 kron.
Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. — Vse trte smejo se izvažati in pošiljati le v okužene občine.
Znane in zanesljive posestnike počakam pol leta na denar, ako je v gospodarstvu velika nesreča, tudi eno leto.
Posameznim glaslom je priložiti znamko ali dopisnico za odgovor. Na vprašanja brez znamke za odgovor se ne odgovarja. Ustreglo se bo, d. k. k. je kaj v zalogi. Oglasi naj se pisмено ali ustmeno pri

Filipu Mulec,

trtnarju pri Sv. Trojci v Slov. Goricah.

GENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI. ZA VSE V SNAZENJE :: IZROČENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 31

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsako- vrstnih oblek itd. ::